

Klachtenprocedure Stichting GIPS S&L

1: De melding

Sta de aanmelder rustig en neutraal te woord. Probeer een beeld te vormen over inhoud, aard en ernst van de situatie. Noteer alles wat opvalt en verteld wordt in feitelijke bewoordingen. Ga de volgende vragen en aandachtspunten af:

- Noteer wie, wat, waar, wanneer? Is er mogelijk sprake van meerdere slachtoffers en/of plegers?
- Wie zijn van het (vermoeden van) misbruik op de hoogte?
- Ga na of en op welke wijze het slachtoffer veiliggesteld is/kan worden. Vang de betrokkene op, hoor niet uit. Bied de gewone begeleiding in de dagelijkse omgang.
- Praat niet met de verdachte over het voorval.
- Wijs de melder op de voorlopige zwijgplicht.
- Bespreek met de melder hoe met de situatie om te gaan
- Verwijs de melder/klager eventueel door naar opvang/nazorg.
- Maak afspraken met de melder/klager over hoe hij verder wordt geïnformeerd.
- Verslaglegging en invullen registratieformulier

2: Aanwijzing zaakverantwoordelijke(n)

De directie benoemt één of twee personen (al naar gelang de zwaarte van de melding) die verantwoordelijk is/zijn voor een zorgvuldige behandeling van een melding. Handel in dit soort zaken altijd in overleg met de directie omdat:

- er veel op je af komt;
- twee meer weten dan één, zo kun je gefundeerde beslissingen nemen als dat nodig is;
- je met zijn tweeën meer objectiviteit hebt;
- je minder risico loopt dat anderen je acties als individueel of persoonlijk zien;
- fouten voorkomen moeten worden;
- je bij elkaar terecht kunt voor advies en steun;
- belanghebbenden op het juiste moment goed moeten worden geïnformeerd.

Verdeel de rollen en maak daar afspraken over. Zo kan – als er twee zaakverantwoordelijken nodig zijn - één persoon de contacten met de beschuldigde onderhouden, en de ander met de andere partijen. Het tweespan wordt direct na de melding ingesteld. Na het aannemen van de melding wordt door hen besloten of er vervolgacties worden ondernomen.

3: De rol van de directie

Stel één persoon aan die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het hele proces: een lid van de directie. Deze volgt en coördineert de zaak van melding tot en met evaluatie. Door zaakcoördinatie zijn risico's beter te beheersen.

Afhankelijk van de situatie en de te ondernemen stappen vallen de volgende taken onder verantwoordelijkheid van de directie:

- Coördineren van het volledige traject na een melding.
- Registratie van de melding.
- Bijhouden van een logboek tijdens het hele proces en zorgen voor dossiervorming. De ervaring leert dat bij zedenkwesties heel veel in korte tijd gebeurt: het is belangrijk om op elk moment informatie in het logboek op tijdstip terug te kunnen vinden.
- Opstellen van een plan van aanpak en tijdsplan.
- Informeren van betrokkenen.
- Evalueren van het totale traject na afsluiting van een casus.
- Zorgen voor vernietiging van het dossier wanneer onschuld van de beschuldigde is vast komen te staan.
- Aanstellen perswoordvoerder, als dat – gezien de zwaarte van de gebeurtenis – van belang is.

4: Politieadvies

Opmerking vooraf:

Het is ter beoordeling van de directie, of wordt overgegaan tot melding bij de politie. In bepaalde gevallen zal dit een te zwaar middel zijn. De directie overweegt deze stap, eventueel na overleg met de politie en/of instanties.

Bij vermoedens van strafbare feiten is het belangrijk zo snel mogelijk een informatief gesprek met de politie te voeren.

Klachtenprocedure GIPS S&L 2 van 7

Zo'n gesprek kan anoniem, zonder vermelding van namen van beschuldigde of slachtoffer, worden gevoerd.

De politie heeft ervaring met meldingen van seksueel misbruik. Ze weten hoe om te gaan met slachtoffer en dader en hebben ervaring met het herkennen van de pleger. De politie is deskundig en samen met het openbaar ministerie beoordelen zij of er voldoende bewijs is voor een vervolging. Wanneer een zaak wordt aangespannen, buigt een rechter zich daar uiteindelijk over. Dit is belangrijk voor het slachtoffer en de ouders maar ook voor de beschuldigde. Er kan namelijk sprake zijn van een valse of onterechte beschuldiging.

Met het oog op imagoschade is het tijdig inschakelen van politie een goede aanpak. Niet in de laatste plaats is het betrekken van politie van belang voor collega-verenigingen en de maatschappij. Wanneer een organisatie besluit geen aangifte te doen op grond van eigen onderzoek of uit angst voor imagoschade is de kans groot dat een schuldige nog eens de fout in gaat in een andere omgeving.

Schuldbevestiging is een taak van politie en justitie

Het onderzoek naar een melding van seksueel misbruik is een wettelijke taak. Politie en justitie hebben hiervoor een exclusieve bevoegdheid. Schuldbevestiging en opsporing is geen taak van de vereniging of vrijwilligersorganisatie. Door foutief handelen kan bewijsvoering tegen een beschuldigde worden bemoeilijkt of zelfs onmogelijk worden, ook als dit onbewust gebeurt. Als meerdere personen gesprekken voeren met het vermoedelijke slachtoffer en/of de beschuldigde, kunnen getuigenverklaringen authenticiteit verliezen.

Aandachtspunten bij een informatief gesprek met de politie zijn:

- Maak duidelijk dat er nog geen besluit is tot het doen van aangifte.
- Bespreek of de situatie een strafbaar feit betreft.
- Controleer of voldoende feiten aanwezig zijn voor aangifte.
- Bespreek de handelwijze t.o.v. verdachte/beschuldigde, t.o.v. slachtoffer en t.o.v. ouders/vertegenwoordiger.
- Noodzaak medisch/forensisch sporenonderzoek.
- Veiligstellen van sporen.
- Opvragen rapportages, dossiers / roosters en dergelijke.
- Afspraken over de rol van de politie en van de vereniging in het vervolgstadium.

Inschakelen externe deskundigen

Het inschakelen van externe deskundigen kan ook. Dit is aan te raden wanneer een stichting bijvoorbeeld te klein is alles zelf te behappen. Of wanneer een organisatie voor de eerste keer met seksueel misbruik wordt geconfronteerd. Of als bij ingewikkelde zedenzaken meerdere slachtoffers betrokken zijn en er veel maatschappelijke onrust te verwachten is. Als organisatie kun je voor meer informatie over seksueel geweld terecht op [de website www.seksueelgeweld.info](http://www.seksueelgeweld.info).

Inschakelen klacht- of tuchtcommissie

Wanneer de melding om een minder ernstig feit lijkt te gaan, is het raadzaam een informatief gesprek te hebben met de klacht- of tuchtcommissie. Is de melding een onheuse bejegening die met mediation is op te lossen? Dan zijn voor de beschuldigde waarschijnlijk minder ernstige en tijdelijke maatregelen nodig en kan de klacht- of tuchtcommissie dat prima beoordelen.

Ga voor meer informatie over het tuchtrecht van een tuchtcommissie naar ['Hoe maak ik mijn organisatie veilig'](#).

5: Direct betrokkenen

Bij het vermoeden van een strafbaar feit, wordt een gesprek gehouden met direct betrokkenen. Het informeren van de direct betrokken ouders gebeurt individueel, bijvoorbeeld door middel van een huisbezoek. De zaakcoördinator voert dit gesprek samen met een directielid. Ook een gesprek met het kind wordt door hem gevoerd, desgewenst in overleg met school of klant.

Let op!

Vertel en noteer in zo'n gesprek alleen feitelijkheden. Toon begrip, maar hoor slachtoffer en ouders niet uit. Beschuldig niemand. Maak duidelijk dat de zaak objectief onderzocht moet worden. Ga zelf nooit op onderzoek uit; dan raak je verstrikt in de belangen van ouders, het jeugdlid, de beschuldigde, andere ouders of de stichting.

Wat vertel je?

De minderjarige en zijn/haar ouders voelen zich ernstig benadeeld en weten niet wat er komen gaat. Zij hebben behoefte aan informatie over het verdere verloop van de zaak. Vertel daarom:

Klachtenprocedure GIPS S&L 3 van 7

- in hoofdlijnen wat de vervolgstappen van de stichting zullen zijn;
- dat de zaak door politie en justitie kan worden afgehandeld en dat de stichting daar geringe invloed op heeft.

Tijdens het traject, van onderzoek tot en met uitspraak, houdt de directie contact met de ouders.

Wijs ouders erop dat ze voor informatie, melding of het doen van aangifte naar de zedenpolitie kunnen gaan. En dat zij een officiële klacht kunnen indienen bij de klachtencommissie of tuchtraad. Als de melding een minder ernstig feit betreft, dan biedt mediation wellicht een oplossing. Wijs ouders ook op de mogelijkheid van rechtsbijstand.

Besluiten ouders aangifte te doen, probeer dan afspraken te maken zodat wij daarop als organisatie kunnen inspelen. Het is bijvoorbeeld mogelijk om samen met ouders aangifte te doen. Wijs ouders op het belang van het voorkómen van geruchten en het belang van juridische bewijsvoering.

Schep duidelijkheid en vertrouwen. Geef altijd aan wanneer je weer contact met hen opneemt. Maak een verslag van het gesprek.

Gespecialiseerde hulp

Ouders en minderjarigen kunnen een beroep doen op gespecialiseerde hulp. Verwijs in eerste instantie door naar een vertrouwenspersoon, de huisarts en/of naar Slachtofferhulp. Ook kunnen slachtoffers terecht op [de Hulppagina Seksueel Geweld](#), een webpagina voor hulp en lotgenoten.

Meerdere slachtoffers?

Zijn er meerdere slachtoffers? Dan is het raadzaam om na het individuele gesprek een informatiebijeenkomst te beleggen. Het voordeel van een groepsbijeenkomst is dat alle mensen op hetzelfde moment dezelfde informatie krijgen en betrokkenen zich minder geïsoleerd voelen. Zo'n bijeenkomst kan plaatsvinden als de eventuele aangifte en getuigenverhoren door de politie zijn afgerond.

Je kunt iemand van de afdeling Jeugd en Zeden van de plaatselijke politie vragen om bij een dergelijke informatiebijeenkomst aanwezig te zijn. Heeft de plaatselijke politie geen aparte afdeling Jeugd en Zeden, dan kunnen zij je wel doorverwijzen naar een bureau in de regio dat daar wel een aparte afdeling voor heeft. Zorg dat je voorafgaande aan deze bijeenkomst weet bij wie je terecht kunt bij de politie, zodat je ook daarover de betrokkenen kunt informeren.

Melding bij het landelijk bureau

Verenigingen en vrijwilligersorganisaties die aangesloten zijn bij een landelijk bureau kunnen de afspraak hebben dat meldingen over seksueel misbruik aan het landelijke bureau worden doorgegeven. Dit verschilt per vereniging of organisatie. Het is aan de directie te overwegen, of de gebeurtenis zo ernstig is, dat melding dient plaats te vinden.

6: De beschuldigde

In een gesprek met de beschuldigde is het de bedoeling om inhoudelijk objectieve informatie te krijgen en afspraken vast te leggen over de stappen die gezet gaan worden. Het directielid of de coördinator informeert de beschuldigde persoon over de inhoud van de melding en vragen om een reactie.

Zorg voor een objectief gesprek. Hoor de beschuldigde niet uit en veroordeel hem of haar niet. Maak duidelijk dat iedere melding objectief moet worden uitgezocht en dat een (tijdelijke) maatregel wellicht nodig is. Geef de beschuldigde de kans om te reageren. Wijs de beschuldigde op mogelijkheden voor gespecialiseerde opvang, bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon voor beschuldigten. Deze vertrouwenspersoon moet een andere vertrouwenspersoon zijn dan die voor het vermoedelijke slachtoffer en/of diens ouders. Bespreek met de beschuldigde de mogelijkheid om rechtsbijstand in te schakelen. Informeer de beschuldigde over de stappen die worden ondernomen. Een beschuldigde heeft er recht op om te weten wat hij/zij kan verwachten.

Op non-actiefstelling

Wanneer de beschuldigde de genoemde feiten toegeeft zal hij – gezien het karakter van onze stichting – op non-actief worden gesteld. De op non-actiefstelling duurt totdat de melding objectief is uitgezocht en er een uitspraak is van het klacht- of tuchtrecht, of van Justitie.

Ook wanneer een beschuldigde de genoemde feiten ontkent of als zijn/haar verhaal niet duidelijk is, zal hij of zij gedurende het onderzoek op non-actief worden gesteld.

Afspraken bij non-actiefstelling

Maak duidelijk dat de beschuldigde zich tijdens de procedure niet binnen de groep of organisatie mag begeven. Dit zowel in het belang van betrokkene als dat van de organisatie. De beschuldigde mag geen contact hebben met minderjarigen en hij of zij mag het terrein of gebouw van de school / klant niet bezoeken. De op non-actief stelling wordt schriftelijk vastgelegd en door de coördinator en betrokkene ondertekend. Dat kan door een brief op te stellen, in tweevoud.

Bij een zwaar vergrijp:

De coördinator maakt een verslag van het gesprek over de op non-actiefstelling. Hij laat dit verifiëren en/of aanvullen door betrokkene. Daarna wordt dit verslag ondertekend door de gesprekspartners. Op het document moet 'voor gezien' staan. Dit moet ook gebeuren als betrokkene niet akkoord is. De ondertekening van dit verslag geldt als bewijs, zodat later niet gezegd kan worden dat zaken niet verteld zijn.

Tijdens het gehele traject van onderzoek t/m uitspraak onderhoudt de coördinator / directielid contact met de beschuldigde.

7: Aangifte of klacht

Na de gesprekken uit voorgaande stappen is het belangrijk om zo snel mogelijk beslissingen te nemen over de verdere procedure. Er zijn verschillende keuzes mogelijk:

- Klacht intern afhandelen (bij een lichter vergrijp);
- Klacht indienen bij de klacht- of tuchtcommissie, met waarschijnlijk mogelijkheden tot mediation;
- Klacht indienen bij de klacht- of tuchtcommissie, met waarschijnlijke uitkomst dat de gehele klacht- of tuchtprocedure in gang wordt gezet;
- Aangifte doen bij de politie.

In sommige gevallen is het mogelijk om aangifte te doen bij politie én een klacht in te dienen bij de klacht- of tuchtcommissie. Mocht een parallel traject bij justitie en de klachtencommissie gestart worden, dan mag het onderzoek door de klachtencommissie het justitiële onderzoek niet hinderen. Afstemming en samenwerking is dan van groot belang en daar kan de zaakcoördinator voor zorgen.

8: Betrokken vrijwilligers

Een melding en zelfs alleen een verdenking van seksueel misbruik kan veel onrust en verwarring veroorzaken bij betrokken vrijwilligers. Wanneer hiervoor niet voldoende aandacht is, bestaat het risico dat geruchten en foutief ingegeven handelwijzen de juridische bewijsvoering schaden. Ook is de kans groot dat onder medewerkers verdeeldheid ontstaat door loyaliteitsconflicten ten aanzien van het (vermoedelijke) slachtoffer en de beschuldigde. Daarbij kunnen vrijwilligers ook kampen met gevoelens van schuld, machteloosheid of boosheid.

Betrokken vrijwilligers worden geïnformeerd nadat gesprekken met betrokken ouders en beschuldigde hebben plaatsgevonden; er vervolgstappen zijn ingezet en een eventueel getuigenverhoor heeft plaatsgevonden.

Hoe informeren?

Ook bij het informeren van (vrijwillige) medewerkers is het belangrijk feitelijke informatie te geven over de zaak.

- Vertel over hoe de stichting heeft gehandeld en waarschijnlijk nog gaat handelen.
- Doe nooit uitspraken over de schuldvraag.
- Geef vrijwilligers de gelegenheid de schok te verwerken, maar ga niet in op wat er allemaal is gebeurd of nog zou kunnen gebeuren. Speculeren leidt tot onrust en geruchten.
- Vertel dat meer informatie volgt op het moment dat de uitspraak van Justitie en/of klacht- of tuchtrecht bekend is (bij zwaar vergrijp).
- Maak duidelijke afspraken over wat te doen en te laten tijdens het verdere proces.

9: Indirect betrokken ouders

Als er sprake is van een ernstige vorm van ongewenst gedrag kan het volgende van toepassing worden verklaard:

Na de gesprekken met (vermoedelijke) slachtoffer, beschuldigde, politie, direct betrokken ouders en vrijwilligers, is als vervolgstap het informeren van niet direct betrokken ouders belangrijk. Zij maken zich ook ongerust en zitten met vragen. Wanneer indirect betrokken ouders te laat worden geïnformeerd, schaadt dat mogelijk het vertrouwen in jouw organisatie. Ook hier geldt:

Klachtenprocedure GIPS S&L 5 van 7

- Vertel alleen de feiten.
- Voorkom paniek door niet uitvoerig in te gaan op wat er mogelijk is gebeurd, als hierover geen feitelijke informatie te geven is. Speculeren kan tot onrust en geruchten leiden.
- Doe nooit uitspraken over de schuldvraag.

Hoe informeren?

Vertel op een rustige en niet-insinuerende manier:

- wat de feiten zijn;
- hoe de stichting heeft gehandeld en waarschijnlijk nog gaat handelen.
- dat ouders opnieuw geïnformeerd worden wanneer de uitspraak van Justitie en/of klacht- of tuchtrecht bekend is.

In het geval dat de aangifte/het getuigenverhoor is afgerond, is de afdeling Jeugd en Zeden van de plaatselijke politie vaak bereid om bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Heeft de plaatselijke politie geen aparte afdeling Jeugd en Zeden, dan kunnen zij je wel doorverwijzen naar een bureau in de regio dat wel een dergelijke afdeling heeft.

10: Publiciteit

Vanaf het moment dat er sprake is van een (redelijk) vermoeden van seksueel misbruik zullen allerlei partijen om opheldering gaan vragen: van lokale tot landelijke pers en van collega-instellingen tot (buur)gemeenten. Wanneer wij als organisatie met alle partijen overeenstemming hebben bereikt over de te bewandelen weg, is de kans kleiner dat het onderwerp op een verkeerde manier in de publiciteit komt.

De woordvoerder is (lid van) de directie of een daartoe aangewezen persoon. Dit is belangrijk voor het geval de zaak onverhoeds de pers ter ore komt. Voor de woordvoerder is het belangrijk te weten dat het kan voorkomen dat journalisten bij dit soort nieuws gevoelige informatie boven tafel willen halen. Ze kunnen de woordvoerder woorden in de mond leggen; deze moet daar alert op zijn. Vraag waar mogelijk, bijvoorbeeld bij artikelen, daarom altijd om inzage in het artikel voor publicatie.

Correcte informatie

Door zelf tijdig correcte en gerichte informatie te verschaffen, kan de woordvoerder met de pers een basis van vertrouwen leggen en hoeft de stichting geen onnodige schade te lijden. Gerichte en eerlijke informatieverschaffing op basis van de feiten vormt de beste garantie dat journalisten correcte informatie zullen verspreiden. Maak duidelijk dat de stichting de kwestie serieus neemt; welke stappen ondernomen zijn en ondernomen zullen worden. Doe ook hier nooit uitspraken over de schuldvraag, zolang dat (door justitie, klacht- of tuchtrecht) niet is vastgesteld. Ook niet als beschuldigde heeft bekend.

Door op een correcte en informatieve manier met journalisten om te gaan, kunt je ook gebruik maken van hun medium en daarmee aan lezers of kijkers laten zien dat jullie als organisatie adequaat hebben gereageerd. Dit kan vertrouwen wekken bij ouders, scholen en klanten en potentiële medewerkers.

11. Maatregelen

De mogelijke uitkomsten van klacht- of tuchtrecht zijn:

- mediation,
- gegrond verklaring,
- ongegrond verklaring
- of de uitspraak dat de klacht (bewust) een valse beschuldiging blijkt te zijn.

Van een justitieonderzoek zijn de mogelijke uitkomsten:

- Bewijslast is geleverd (wettig en overtuigend bewijs dat het feit is gepleegd)
- Vrijspraak (bewijslast niet geleverd)
- Seponering (delen verklaring onjuist of niet bewijsbaar, context niet strafbaar, procedurele fouten)
- Aangifte blijkt (bewust) valse beschuldiging (stafbare feit heeft niet plaatsgevonden, melder is zich bewust van het motief en doen van onjuiste aangifte).

Na de uitspraak van Justitie en/of klacht- of tuchtrecht is het tijd om definitieve maatregelen te nemen die eventuele tijdelijke maatregelen aanvullen of vervangen. Mogelijke maatregelen zijn afhankelijk van de uitspraak. Justitiële vrijspraak hoeft overigens niet te betekenen dat degene ook volgens het verenigingsrecht/tuchtrecht vrij wordt gesproken. Per mogelijke uitspraak vind je hieronder de te ondernemen acties.

Mediation

Mediation kan een uitspraak zijn bij een minder ernstig feit of een minder ernstige bejegeningklacht. Deze uitspraak wordt gedaan op voorwaarde dat beide partijen de intentie hebben er samen uit te komen. Wanneer mediation is geslaagd, maken beide partijen bindende afspraken voor de toekomst. Wanneer mediation niet slaagt, kan de voorzitter / directie voorstellen alsnog de klachtenprocedure te vervolgen, waarna een nieuwe uitspraak zal worden gedaan.

Gegrondbewijslast is geleverd

Als de beschuldiging gegronnd verklaard wordt, wordt de beschuldigde op de hoogte gesteld van de uitkomsten. Dit gebeurt afhankelijk van de situatie door Justitie, de klacht- of tuchtcommissie of de advocaat van de beschuldigde. De organisatie zal direct één van de onderstaande maatregelen moeten nemen:

- Uitsluiting van deelname aan of het begeleiden van bepaalde activiteiten
- Overplaatsing naar een andere afdeling
- Functieonthefing
- Opzegging van het lidmaatschap
- Ontzetting uit het lidmaatschap
- Registratie op de waarschuwingslijst.

De beschuldigde kan ook berispt of gewaarschuwd worden dat bij herhaling één van de bovengenoemde sancties zal volgen. Zowel de melder als de overige betrokkenen (school, personeel, kinderen, ouders/vertegenwoordigers) worden op de hoogte gesteld van de uitkomsten van het onderzoek en de te nemen maatregelen.

Ongegrond/vrijspraak

Justitiële vrijspraak houdt niet in dat de beschuldigde ook volgens het tuchtrecht wordt vrijgesproken. Het tuchtrecht is bedoeld om te beoordelen of de aangeklaagde de gedragsregels heeft overtreden of zich anderszins heeft misdragen. Het kan om gedrag gaan dat niet strafbaar is gesteld, maar wel afgekeurd wordt op grond van gedragsregels van de organisatie. De beide procedures staan los van elkaar, al kan wel door de rechter c.q. commissie rekening gehouden worden met de andere uitspraak. Onderstaande maatregelen gaan uit van vrijspraak in beide trajecten.

- Opheffen van de op non-actiefstelling.
- Overleg met de vrijgesproken beschuldigde over óf en zo ja onder welke voorwaarden de (vrijwilligers)werkrelatie kan worden voortgezet.
- Bespreken van een mogelijk rehabilitatietraject.

Seponering

Als het (justitiële) onderzoek heeft geleid tot de uitspraak 'ongegronnd wegens gebrek aan bewijs', dan is geen van beide partijen in het gelijk gesteld. De persoon in kwestie wordt niet schuldig bevonden en daarom moet de op non-actiefstelling worden opgeheven en de persoon in ere worden hersteld.

De organisatie moet rehabilitatie voor zijn rekening nemen en dat is in deze gevallen een moeilijke zaak. Ondanks formele rehabilitatie zal er altijd sprake zijn van verstoorde relaties. Ook sterke vermoedens van misbruik kunnen blijven bestaan, ook als het misbruik juridisch niet bewezen is. Zeker bij seponering ten gevolge van procedurefouten zal dat het geval zijn. Seponering vraagt om een uiterst zorgvuldige handelwijze.

Ga in gesprek met de betrokkene over de mogelijkheden. Bespreek of terugplaatsing in de groep een optie is, of dat werkzaamheden elders in de vereniging beter zijn in ieders belang. Ook verandering van functie binnen de organisatie is een mogelijkheid. Intensieve werkbegeleiding is in al deze gevallen nodig. Wanneer deze mogelijkheden niet geschikt zijn als rehabilitatie, kan overeengekomen worden dat de betrokkene de vereniging vrijwillig verlaat. In het uiterste geval kan opzegging van het lidmaatschap op grond van ernstig verstoorde verhoudingen noodzakelijk zijn.

Melding/aangifte ongegrond op valse gronden

Als de melding of aangifte ongegrond wordt verklaard op valse gronden, moet de organisatie de op non-actiefstelling direct opheffen. Tegen de persoon die de valse beschuldiging heeft geuit moeten maatregelen worden getroffen en de beschuldigde moet daarover geïnformeerd worden. Vervolgens kan een eventueel rehabilitatietraject besproken worden

met de vals beschuldigde persoon.

12: Registratie

Er bestaat in Nederland een landelijk registratiesysteem dat helpt voorkomen dat (potentiële) daders opnieuw de fout in gaan bij een vrijwilligersorganisatie. Het registratiesysteem zorgt ervoor dat een collega van een andere vrijwilligersorganisatie kan controleren of potentiële vrijwilligers wellicht elders een sanctie opgelegd hebben gekregen in verband met seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Het systeem is in 2011 actief geworden. Hierin wordt iedereen vermeld tegen wie een maatregel is getroffen bij een van de organisaties die ook bij het tuchtrecht zijn aangesloten. Dit gebeurt ook wanneer hij (of zij) geen wettelijke strafbare feiten heeft gepleegd.

Veiligheidsmaatregel

Registratie in dit systeem is geen sanctie, maar een gevolg van het uitspreken van sancties. Deze registratie is niet als straf bedoeld, maar als veiligheidsmaatregel. Het registratiesysteem is direct verbonden met de gedragscode, het meldprotocol en het tuchtrecht. Inschrijving in dit registratiesysteem vindt alleen plaats door bevoegd gezag: politie, rechter, e.d. en na overleg met de directie.

Lees meer over het registratiesysteem in het stappenplan '[Hoe maak ik mijn organisatie veilig?](#)'

Privacy

Het voeren van en invoeren in een gezamenlijke registratielijst is een gevoelige zaak. De privacy is immers in het geding. Daarom voldoet het registratiesysteem aan een aantal criteria, opgesteld door het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Zo is in een protocol vastgelegd wie informatie over mensen in het registratiesysteem mag invoeren en wie deze informatie op welke manier kan opvragen.

13: Informeren na uitspraak

Na de uitspraak en het informeren van de beschuldigde en de melder, moeten de direct en indirect betrokkenen geïnformeerd worden over deze uitspraak. Organiseer hiervoor zo nodig bijeenkomsten. Laat het bestuur samen met Justitie de informatie over de uitkomst van de rechtszaak bespreken en toelichten.

De uitspraak van de rechtszaak of klacht/tuchtprocedure kan de gemoederen weer heftig beroeren. Met name als de zaak wordt geseponeerd of de verdachte wordt vrijgesproken door gebrek aan bewijs. Bied daarom altijd gelegenheid tot vragen, opmerkingen en emoties en verwijs eventueel voor verdere hulp.

14: Goede afsluiting

Om herhaling van een incident te voorkomen is een goede afhandeling van een zaak erg belangrijk. Dit is zeker zo belangrijk als het doorlopen van voorgaande stappen. Een goede afsluiting bevat de volgende elementen:

Evaluatie

De zaakcoördinator zorgt voor een evaluatie van de zaak met de belangrijkste betrokkenen. Wat ging goed? Wat kunnen we leren voor de toekomst? Zijn er nog stappen die gezet moeten worden?

Afsluiting

Als alle stappen zijn doorlopen en maatregelen naar wens zijn getroffen, kan een zaak worden afgesloten. Let op dat hiertoe niet te snel wordt besloten. Ook als de rust lijkt wedergekeerd is het belangrijk enige tijd stand-by te blijven.

Dossiervorming

Verslaglegging, dossiervorming en toegankelijkheid van verslagen en dossiers vindt plaats conform de [Wet op Persoonsregistratie \(WBP\)](#) en [Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst \(WGBO\)](#).